

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

(بازنگری شده)

دوره: دکتری

رشته: میکروبیولوژی

گروه: علوم پایه

تصویب جلسه شماره ۸۵ مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۷

کمیسیون برنامه‌ریزی آموزشی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

عنوان برنامه: میکروبیولوژی

- ۱- برنامه درسی بازنگری شده دوره دکتری رشته میکروبیولوژی در جلسه شماره ۸۵ مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۷ کمیسیون برنامه ریزی آموزشی تصویب شد.
- ۲- برنامه درسی بازنگری شده دوره دکتری رشته میکروبیولوژی از تاریخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۷ جایگزین برنامه درسی دوره دکتری رشته میکروبیولوژی مصوب جلسه شماره ۲۷۹ مورخ ۱۳۷۳/۰۴/۱۲ شورای عالی برنامه ریزی می شود.
- ۳- برنامه درسی مذکور از تاریخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۷ برای تمامی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می کنند برای اجرا ابلاغ می شود.
- ۴- این برنامه درسی از تاریخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۷ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن قابل بازنگری است.

عبدالرحیم نوہابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

براهیم
نوہا

بسم الله الرحمن الرحيم

مشخصات کلی

برنامه آموزشی و سرفصل های درس های
دوره دکتری
رشته میکروبیولوژی
(Microbiology)

فهرست عناوین

صفحه	عنوان
۴	فصل اول: مشخصات دوره دکتری میکروبیولوژی
۵	۱-۱- مقدمه:
۵	۲-۱- تعریف و هدف:
۵	۳-۱- طول دوره و شکل نظام:
۵	۱-۳-۱ مرحله آموزشی:
۶	۱-۲-۳-۱ مرحله پژوهشی
۶	الف- مرحله تدوین طرح پژوهشی رساله (پرپوزال) و دفاع از پرپوزال
۶	ب- ثبت موضوع رساله دکتری دوره و شکل نظام:
۶	ج- انجام و پیشرفت کار پژوهشی:
۶	د- فرصت مطالعاتی:
۷	ه- دفاع از رساله
۷	۱-۴- تعداد واحد های درسی
۷	۱-۵- نقش و توانائی دانش آموختگان
۸	۱-۶- ضرورت و اهمیت رشته
۸	۱-۷- شرایط گرینش دانشجو
۹	فصل دوم: جدول درس های تخصصی دوره دکتری میکروبیولوژی
۱۱-۱۳	فهرست و جداول های درس ها:
۱۴	فصل سوم: سرفصل های درس های تخصصی دوره دکتری میکروبیولوژی

فصل اول

مشخصات دوره دکتری
میکروبیولوژی

بسمه تعالی

فصل اول: مشخصات کلی دوره دکتری رشته میکروبیولوژی

۱-۱- مقدمه:

عدم شناخت درست از میکروارگانیسم‌ها موجب شده که پس از گذشت صدها سال از آغاز آشنایی بشر با این موجودات، هنوز بیماری‌های عفونی زندگی بشر را تهدید می‌کند و میکروارگانیسم‌ها یکی از ابزار اصلی و کاربردی در بیوتوریسم باقی مانده‌اند. نقش میکروارگانیسم‌ها در تولید انرژی تجدید پذیر زیستی، صنایع معدنی، شیمیایی، سلولزی، کشاورزی، تصفیه آب و فاضلاب، جنگلها و مراتع، صنایع نفت و حمل و نقل محرز است و بی‌توجهی به این موضوع همواره موجب خسارت شده است. هیچ شاخه‌ای از میکروبیولوژی نیست که بدون میکروارگانیسم‌ها و فراورده‌های آنها قادر به فعالیت باشد. هیچ صنعتی در کشور وجود ندارد که به واسطه بی‌توجهی به نقش و فعالیت میکروارگانیسم‌ها خسارت ندیده باشد. نقش و سهم میکروارگانیسم‌ها در زندگی ما بسیار فراتر از آن است که در بیماری‌های عفونی خلاصه شود.

برنامه کنونی جایگزین برنامه مصوب جلسه ۲۷۹ شورای برنامه ریزی عالی به تاریخ ۱۳۷۳/۴/۱۲ برای دکترای میکروبیولوژی است و پس از ابلاغ این برنامه، برنامه پیشین مت踵 می‌شود.

۱-۲- تعریف و هدف

دوره دکتری میکروبیولوژی از دوره‌های نظام آموزش عالی است. موضوع این رشته، یعنی میکروبیولوژی شامل آن دسته از فعالیت‌های انسانی است که در مورد شناخت این گروه از میکروارگانیسم‌ها و کاربردهای مضر و مفید آنها در محیط، انسان و دیگر موجودات زنده انجام می‌شود.

۱-۳- طول دوره و شکل نظام

طول دوره دکتری رشته میکروبیولوژی ۸ نیمسال است که با موافقت شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تا یک نیمسال دیگر می‌تواند افزایش یابد. مقررات و قوانین مربوطه طبق آینه نامه کلی پذیرش دانشجوی دکتری مصوب وزارت علوم می‌باشد. هر سال تحصیلی شامل دو نیمسال و هر نیمسال ۱۶ هفته کامل آموزشی است. برای هر واحد درس نظری در هر نیمسال ۱۶ ساعت و برای هر واحد عملی ۳۲ ساعت منظور شده است.

دوره دکتری میکروبیولوژی به دو مرحله آموزشی و پژوهشی تقسیم می‌شود:

۱-۱- مرحله آموزشی: این مرحله شامل حداقل ۲ و حداقل ۴ نیمسال تحصیلی است که پس از پذیرفته شدن دانشجو آغاز می‌شود. هدف این مرحله افزایش اطلاعات علمی دانشجو به منظور آمادگی برای استفاده از آخرين دستاوردهای علمی و تبدیل آنها به فناوری می‌باشد. مرحله آموزشی از زمان پذیرفته شدن دانشجو آغاز شده و با امتحان جامع پایان می‌یابد.

در امتحان جامع، شورای تحصیلات تکمیلی به پیشنهاد استاد راهنمای، هیأت داوران را جهت ارزیابی معلومات دانشجو تعیین می‌نماید. امتحان جامع می‌تواند تنها بصورت کتبی (۲ یا ۳ درس یا مبحث درسی به انتخاب شورای تحصیلات تکمیلی طبق آیین نامه کلی پذیرش دانشجوی دکتری مصوب وزارت علوم) و یا آزمون کتبی و مصاحبه شفاهی برگزار شود. شرط موفقیت دانشجو در امتحان جامع کسب نمره حداقل ۱۵ از ۲۰ در هر ماده امتحانی کتبی با میانگین کل حداقل ۱۶ و نیز کسب نمره حداقل ۱۵ در مصاحبه شفاهی می‌باشد. در صورت یک قسمتی بودن امتحان جامع، میانگین نمرات کتبی درس‌ها تعیین کننده نمره نهایی امتحان جامع خواهد بود و در صورت دو قسمتی بودن امتحان جامع، نمره نهایی امتحان جامع بر اساس ۶۰ درصد نمره کتبی و ۴۰ درصد نمره امتحان شفاهی تعیین خواهد شد. چنانچه دانشجو در امتحان جامع موفق نیاشد فقط یک بار دیگر برای شرکت و موفقیت در آزمون جامع فرصت خواهد داشت. لازم به ذکر است که امتحان جامع ۲ بار در سال (اردیبهشت و آبان ماه هر سال) برگزار می‌شود.

۱-۳-۲ مرحله پژوهشی: مرحله پژوهشی پس از مرحله آغاز می‌شود و با تدوین رساله و دفاع از آن پایان می‌پذیرد و به مراحل زیر تقسیم می‌شود:

الف- مرحله تدوین طرح پژوهشی رساله (پروپوزال) و دفاع از آن:

دانشجو پروپوزال خود را که در چارچوب موضوعات مرتبط با میکروبیولوژی می‌باشد با راهنمایی استاد راهنمای تدوین نموده و تا پایان نیمسال چهارم تحصیلی فرصت دارد تا در حضور هیأت داوران ارائه نماید. هیأت داوران به پیشنهاد استاد راهنمای و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده انتخاب می‌شوند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از موضوع رساله خود، هیأت داوران تاریخی را برای اصلاحات لازم و دفاع مجدد از پروپوزال تعیین می‌نماید.

ب- ثبت موضوع رساله دکتری:

در صورت تأیید هیأت داوران، موضوع رساله دانشجو رسمآ توسط دانشکده ثبت و به اطلاع استاد یا استادان راهنمای، استاد یا استادان مشاور و دانشجو رسانده می‌شود. تاریخ آغاز رسماً مرحله پژوهشی دوره دکتری ثبت موضوع رساله در دانشکده است.

ج- انجام و پیشرفت کار پژوهشی:

در این مرحله دانشجو کارهای پژوهشی خود را جهت دستیابی به اهداف تعریف شده در پروپوزال انجام می‌دهد. دانشجو موظف است هر شش ماه یک بار از تاریخ تصویب موضوع رساله، دستاوردهای خود را در حضور استاد(استادان) راهنمای و مشاور و نماینده شورای تحصیلات تکمیلی ارائه نموده و به پرسش‌های حاضرین پاسخ دهد. صوری‌حلسته گزارش پیشرفت هر مرحله در پرونده دانشجو درج می‌شود.

د- فرصت مطالعاتی:

توصیه می‌شود دانشجوی دوره دکتری برای کسب تجربه بیشتر، آشنایی با ساختار پژوهشی کشورهای توسعه یافته و انجام پخشی از رساله خود در یک دانشگاه یا مرکز معتبر، فرصت مطالعاتی خود را در دانشگاه‌های معتبر خارجی و یا صنایع معتبر داخلی یا خارجی و در راستای پروپوزال مصوب خود بگذراند. برای استفاده از فرصت مطالعاتی، دانشجو

باید امتحان جامع و دفاع از پروپوزال خود را با موفقیت سپری کرده و حداقل ۵۰ درصد در کارهای پژوهشی خود پیشرفت داشته باشد.

۵- دفاع از رساله:

شرط دفاع از رساله دکتری انجام کلیه موارد پیش بینی شده در پروپوزال مصوب با تایید استاد راهنما و سورای تحصیلات تكمیلی و احراز شرط زیر است:

۱- چاپ یا اخذ پذیرش حداقل یک مقاله علمی پژوهشی در مجلات معتبر WOS (JCR) به نام دانشجو و استاد

راهنما (و استادان مشاور)، حاصل از نتایج پژوهش‌های انجام گرفته بر اساس پروپوزال دانشجو

۲- تدوین رساله و تکمیل و تائید فرم اعلام کفایت رساله توسط استاد راهنما

سورای تحصیلات تكمیلی، رساله دانشجو را جهت داوری به یکی از اعضای هیأت علمی متخصص مرتبط با زمینه پژوهشی رساله در داخل یا خارج از دانشکده یا موسسه ارسال می‌نماید. این داور نباید از میان افرادی باشد که نام ایشان به عنوان همکار پژوهشی در مقاله مستخرج از رساله دانشجو وجود دارد. پس از تأیید کیفیت رساله و اعلام بلامانع بودن دفاع از رساله توسط داور، سورای تحصیلات تكمیلی، هیأت داوران را جهت برگزاری جلسه دفاع از رساله تعیین می‌نماید. هیأت داوران مشتمل از استاد (استادان) راهنما و مشاور، ۲ نفر داور داخلی، ۲ نفر داور خارجی و نماینده تحصیلات تكمیلی دانشکده می‌باشد.

دفاع از رساله در جلسه‌ای عمومی برگزار می‌گردد و دانشجو به سوالات هیأت داوران و سایر حاضران در جلسه پاسخ می‌دهد. سپس هیأت داوران، جلسه محترمانه خود را به منظور اعلام نظر نهائی تشکیل و در مورد تأیید یا عدم تأیید رساله اظهار نظر می‌نماید. در صورت عدم تأیید، هیأت داوران در مورد نحوه ادامه کار دانشجو تصمیم گیری می‌کنند.

۱-۴- تعداد واحدهای درسی

تعداد واحدهای درسی دوره دکتری میکروبیولوژی ۳۶ واحد و به شرح زیر است:

درس های نظری تخصصی ۱۴ واحد

رساله ۲۲ واحد

درس های تخصصی دوره دکتری میکروبیولوژی ۱۴ واحد است (جدول الف) و شامل حداقل ۸ واحد از جدول شماره ۱ درس های تخصصی و حداقل ۶ واحد از جدول شماره ۲ درس های تخصصی می‌باشد. دانشجو با نظر استاد راهنما،

۱۴ واحد درسی را ترجیحاً در ۲ نیمسال و حداقل در ۳ نیمسال از بین واحدهای درسی ارائه شده انتخاب می‌نماید.

موضوع رساله باید به نحوی انتخاب شود که در محدوده موضوعات مرتبط با رشته میکروبیولوژی باشد و حتی الامکان در راستای حل مشکلات کشور تعریف گردد. رساله باید دارای جامعیت باشد به نحوی که در زمینه تحقیقی که دانشجو انجام می‌دهد، دستاوردهای قابل ملاحظه‌ای را به همراه داشته باشد.

۱-۵- نقش و توانائی دانش آموختگان

با توجه به گسترده‌گی و اهمیت نقش میکروارگانیسم‌ها در بخش‌های مختلف جامعه که در بالا اشاره شد، دانش آموختگان دکترا میکروبیولوژی می‌توانند در حوزه‌های مختلف فعالیت نمایند. اهم این حوزه‌ها عبارت است از:

- ۱- مدیریت و راهبری خطوط تولید واحد های صنعتی مختلف از جمله صنایع غذایی، دارویی، زیست فناوری برای تولید فراورده های مختلف مورد نیاز کشور که به کمک میکرووارگانیسم ها تولید می شوند.
- ۲- مدیریت و راهبری بخش های کنترل کیفی واحد های مختلف صنعتی کشور از جمله صنایع غذایی، دارویی، زیست فناوری، آرایشی و بهداشتی، برای کنترل کیفی میکروبی محصولات تولید شده
- ۳- خدمت در واحد های مختلف صنعتی کشور برای تشخیص تخریب میکروبی و ارائه راهکار مناسب برای پیشگیری از تخریب میکروبی و نیز رفع آن
- ۴- مدیریت و خدمت در واحد های تحقیق و توسعه واحد های صنعتی برای افزایش کیفیت تولید این واحدها
- ۵- ایجاد و حضور در شرکت های دانش بنیان تولید کننده فراورده ها و ارائه دهنده خدمات مورد نیاز کشور با استفاده از میکرووارگانیسم ها
- ۶- خدمت به عنوان عضو هیات علمی به منظور رفع نیازهای آموزشی و پژوهشی و فناوری در کلیه دانشگاه ها و مراکز پژوهشی

۱-۶- ضرورت و اهمیت رشته

شناخت میکرووارگانیسم ها به عنوان یک گروه از موجودات زنده به قرن نوزدهم باز می گردد. یکی از مهم ترین نتایج تلاش های ۲۰۰ ساله پژوهشگران در این حوزه را می توان در افزایش کیفیت زندگی و افزایش ۲۰ سال به متوسط عمر بشر و نیز سهم ۳۶ درصدی از بازار ۴۶۵ میلیارد دلاری فراورده های زیست فناوری خلاصه کرد. به همین دلیل در راستای تربیت نیروهای انسانی متخصص با رتبه عالی مجهز به دانش و فناوری های روز برای پیشرفت اقتصادی کشور، دوره دکتری میکروبیولوژی می تواند به دستیابی به افق های ۱۴۰۴ و برنامه های توسعه کشور کمک نماید.

۱-۷- شرایط گزینش دانشجو

داوطلبان تحصیل در دوره دکتری میکروبیولوژی علاوه بر داشتن شرایط عمومی دوره های دکتری که در آئین نامه مربوط ذکر شده است باید در یکی از گرایش های دوره کارشناسی ارشد رشته میکروبیولوژی یا علوم میکروبی یا یکی از رشته های مجموعه علوم زیستی دانشگاه های مورد تأثید وزارت علوم تحقیقات و فناوری دانش آموخته شده باشند. مواد و ضرایب آزمون ورودی براساس آزمون سراسری دوره های تحصیلات تکمیلی در مجموعه علوم زیستی توسط سازمان سنجش و آموزش کشور تعیین و اعمال می شود. مواد آزمون مورد استفاده از دروس دوره کارشناسی ارشد، شامل دروس الزامی دوره کارشناسی ارشد میکروبیولوژی یا علوم میکروبی با ضرایب مساوی به شرح زیر است: فیزیولوژی میکرووارگانیسم ها، زنتیک پروکاریوت ها، مبانی رده بندی میکرووارگانیسم ها، بیوانفورماتیک، اکولوژی میکرووارگانیسم ها.

فصل دوم

فهرست و جدول های درس ها

فصل دوم: فهرست و جدول های درس ها

درس های تخصصی:

این درس ها شامل حداقل ۱۴ واحد است. دانشجویان بایستی حداقل ۶۰ درصد درس های تخصصی (۸ واحد درسی) خود را از میان درس های تخصصی جدول شماره ۱ اخذ نمایند. این درس ها تکمیل کننده درس های ارائه شده در دوره کارشناسی ارشد است و با هدف تضمین جامعیت علمی و ارائه حداقل های مطالب علمی و توانایی های لازم برای دانشجویان دوره دکتری رشته میکروبیولوژی است. ۸ واحد درسی فوق الذکر با تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده یا گروه تخصصی تعیین می شود.

۴۰ درصد بقیه درس های تخصصی (۶ واحد درسی)، متناسب با علاقه دانشجویان، زمینه تخصصی و پژوهشی استاد راهنمای و امکانات دانشگاه از میان درس های تخصصی جدول شماره ۲ انتخاب خواهد شد. هدف از این درس ها ضمن افزایش توانایی تخصصی و علمی دانشجویان در زمینه های مرتبط با موضوع رساله، آشنا نمودن آنها با زمینه های متنوع دیگر رشته تخصصی می باشد. لازم به ذکر است اخذ این بخش از درس های تخصصی تا سقف ۶ واحد از جدول شماره ۱ نیز میسر است. به علاوه با پیشنهاد استاد راهنمای و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی گروه، اخذ ۴ واحد از ۶ واحد اخیر از درس های تخصصی از درس های دکتری سایر رشته های مرتبط علوم زیستی نیز میسر می باشد.

درس های کمبود: با توجه به مصوبه شورای گسترش آموزش عالی مبنی بر موافقت با شرکت دانش آموختگان کلیه رشته ها در آزمونهای ورودی دوره های کارشناسی نایپیوسته و کارشناسی ارشد در رشته های علوم انسانی، هنر، فنی و مهندسی، علوم پایه و کشاورزی، جدول درس های کمبود (از درس های تعریف شده مقطع کارشناسی ارشد) به تعداد ۶ واحد از بین واحدهای جدول ب و مطابق نظر گروه یا دانشکده است.

رساله:

رساله معادل ۲۲ واحد می باشد. در بخش رساله دانشجویان به بررسی یک موضوع در زمینه های مرتبط با میکروبیولوژی و برای کسب مهارت لازم متناسب با این رشته خواهد پرداخت. لازم است تا موضوع رساله دارای نوآوری باشد و تا حد امکان در راستای رفع نیاز کشور و با اولویت مسائل موجود در سطح کلان ملی، منطقه ای و بومی تعریف گردد.

جدول الف: تعداد واحدهای دوره دکتری رشته میکروبیولوژی

ردیف	نوع واحد	تعداد واحد	توضیحات
۱	کمبود	۶	در صورت تفاوت سابقه تحصیلی از جدول الف اخذ می شود.
۲	تخصصی	۱۲	شرح در جدول های ۱ و ۲
۳	رساله	۲۲	پس از گذرانیدن واحدهای ردیف ۲ و امتحان جامع قابل اخذ است.
	جمع کل	۳۶	

جدول ب: درس های کمبود رشته میکروبیولوژی در مقطع دکتری

ردیف	نام درس	تعداد ساعت						ردیف	تعداد واحد	توضیحات	ردیف	نام درس	ردیف	تعداد ساعت					
		نظری	عملی	مجموع	نظری	عملی	مجموع							نظری	عملی	مجموع			
۱	رنتیک پروکاریوت ها	۲	۰	۳۲	۰	۳۲	۲	۲	۰	۳۲	۰	۳۲	۰	۳۲	۰	۳۲			
۲	فیزیولوژی میکرووارگانیسم ها	۰	۳۲	۳۲	۰	۳۲	۲	۰	۲	۰	۳۲	۰	۳۲	۰	۳۲	۰	۳۲		
۳	مبانی بیوانفورماتیک	۰	۳۲	۳۲	۰	۳۲	۲	۰	۲	۰	۳۲	۰	۳۲	۰	۳۲	۰	۳۲		
۴	اکولوژی میکرووارگانیسم ها	۰	۳۲	۳۲	۰	۳۲	۲	۰	۲	۰	۳۲	۰	۳۲	۰	۳۲	۰	۳۲		
	جمع کل																		

در صورت سایقه تحصیلی متفاوت، حداقل ۶ واحد از دروس فوق بنا به تشخیص گروه گذرانیده می شود.

فهرست درس های تخصصی:

فهرست درس های تخصصی دوره دکتری رشته میکروبیولوژی در جدول های شماره ۱ و ۲ ارائه شده است.

جدول شماره ۱ درس های تخصصی دوره دکتری رشته میکروبیولوژی *

ردیف	نام درس		تعداد ساعت		تعداد واحد		پیشیاز / همنیاز
			جمع	عملی	نظری	جمع	
۱	میکروبیولوژی سلولی (Cellular Microbiology)		۳۲	-	۳۲	۲	-
۲	مهندسی ژنتیک (Genetic Engineering)		۳۲	-	۳۲	۲	-
۳	زیست فناوری میکروبی پیشرفته (Advanced Microbial Biotechnology)		۳۲	-	۳۲	۲	-
۴	روابط انگل و میزبان (Host and Parasite Relations)		۳۲	-	۳۲	۲	-
۵	میکروبیولوژی سامانه ها (Systems Microbiology)		۳۲	-	۳۲	۲	-
۶	دیدگاه های صنعتی در تخمیر (Industrial Insight in Fermentation)		۳۲	-	۳۲	۲	-
جمع کل			۱۹۲		۱۹۲	۱۲	

* تشخیص و تائید ۸ واحد این جدول بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده یا گروه تخصصی است.

جدول شماره ۲ درس های تخصصی دوره دکتری رشته میکروبیولوژی *

ردیف	نام درس		تعداد واحد						تعداد ساعت	پیشناز / همنیاز
			جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
۱	تکامل میکروارگانیسم ها (Evolution of Microorganisms)		۳۲	-	۳۲	۲	-	۲		
۲	ریز زیست فناوری (Nanobiotechnology)		۳۲	-	۳۲	۲	-	۲		
۳	زیست پالایی (Bioremediation)		۳۲	-	۳۲	۲	-	۲		
۴	مبانی اقتصاد دانش بنیان (Principles of Knowledge-based Economy)		۳۲	-	۳۲	۲	-	۲		
۵	پروبیوتیک ها و کاربردهای آنها (Probiotics and Their Applications)		۳۲	-	۳۲	۲	-	۲		
۶	میکروبیولوژی آثار هنری-تاریخی (Microbiology of Art-Historical Works)		۳۲	-	۳۲	۲	-	۲		
۷	مباحث جدید در میکروبیولوژی (New Topics in Microbiology)		۳۲	-	۳۲	۲	-	۲		
۸	سمینار (Seminar)		-	-	-	۲	-	۲		
جمع کل										
دانشجو با راهنمایی گروه حداقل ۶ واحد از دروس جدول فوق را باید بگذراند.										

فصل سوم

سرفصل‌های

درس های تخصصی
دکتری میکروبیولوژی

دروس پیشناز: ندارد	☐ نظری ☐ عملی	☐ جبرانی ☐ پایه	نوع واحد: پایه تعداد ساعت: ۳۲	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: میکروبیولوژی سلولی
	☐ نظری ☐ عملی	☐ تخصصی			عنوان درس به انگلیسی: Cellular Microbiology
	☒ نظری ☐ عملی				آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد

■ سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار ■

اهداف کلی درس: آشنایی دانشجویان با جزئیات برهم کنش میکروارگانیسمها با میزبانهای خود در سطح سلولی و ملکولی

اهداف رفتاری: دانشجویان قادر به درک عمیق تر پیامدهای برهم کنش میکروارگانیسمها با میزبان که می توانند منجر به روابط مختلف همزیستی یا بیماریزایی شود، خواهند بود.

سرفصل دروس:

۱- نقش پروکاریوت‌ها در تکوین جانوران و گیاهان.

۲- برهم کنش میکروارگانیسم‌ها با سلول‌های جانوری:

* پیامدهای همزیستی میکروارگانیسم‌ها با سلول‌های جانوری.

* ادھینهای باکتریایی و لیگاند‌های سلولی - تروپیسم باکتری به سلول‌های میزبان.

* برهم کنش باکتری‌ها با زمینه سلولی

* اتصال باکتری به سطح سلول و ارسال پیام به داخل سلول - تاثیر بر اسکلت سلولی.

* لیپید رفت‌ها و انتقال پیام‌های باکتریایی به داخل سلول.

* نقش باکتری در تشکیل گرانولوما.

* سازوکارهای استقرار باکتری‌ها در سطح یا داخل سلول.

* برهم کنش باکتری‌ها با بندپایان، جانداران دریایی، جانداران محیط‌های سخت

۳- برهم کنش میکروارگانیسم‌ها با قارچ‌ها

۴- برهم کنش میکروارگانیسم‌ها با سلول‌های گیاهی

• فارج - ریشه (میکوریز)

• تثبیت نیتروژن

• انتقال ماده رُنْتِیکی

۴- زیست شناسی گلشنگ ها

۵- برهمن کنش میکرووارگانیسم ها با سایر موجودات

۶- ضروری برمقالات جدید.

روش ارزیابی:

پرتوزه (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)
%۲۰	%۸۰	-	-

منابع:

- 1.Cossart, P (2005) Cellular Microbiology, ASM Press ,9th edition.
- 2.Sadava D, Hillis DM, Heller HC, Berenbaum MR (2010) Life-The science of biology
- 3.Gillings M, Holmes A (2004) Plant microbiology.

دروس پیشناز: ندارد	☐ نظری ☐ عملی	☐ جبرانی ☐ پایه	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: مهندسی ژنتیک
	☒ نظری ☐ عملی	☒ تخصصی			عنوان درس به انگلیسی: Genetic Engineering
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐					■ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒

اهداف کلی درس:

آشنایی با اصول مهندسی ژنتیک و جزئیات و شرح فرایندهای مولکولی و ژنتیکی کاربردی در فرایندهای دستور زی رن‌ها و اعمال تغییرات ژنتیکی و ایجاد سازه‌های ژنتیکی نوترکیب اهداف کلی درس محسوب می‌شود.

اهداف رفتاری:

دانشجو قادر خواهد بود با اطلاع از اصول مهندسی ژنتیک، از این تکنیک‌ها برای پژوهش خود استفاده نماید.

سرفصل و رئوس مطالب:

۱. جداسازی و خالص سازی DNA
۲. سیستم‌های وکتوری (آنزیم‌های محدودگر، پلاسمیدها، باکتریوفاژها، وکتورهای بیانی بروکاریوتی و یوکاریوتی)
۳. انتقال DNA (تاریختی)
۴. سیستم‌های انتخابگر رن نوترکیب
۵. کلونیینگ رن (PCR cloning, shotgun cloning, cDNA cloning)
۶. انواع آنزیم‌های محدودگر و جایگاه‌های پرشی آنزیم
۷. توالی یابی ژنتیکی رن و ژنوم
۸. روش‌های بررسی بیان رن و کاربردهای آن
۹. کلون رن و تولید پروتئین نوترکیب
۱۰. اعمال تغییرات ژنتیکی در رن به کمک ایجاد جهش به صورت مستقیم و مهندسی پروتئین
۱۱. کلونینگ در باکتری‌های گرم منفی به جز *E. coli*
۱۲. کلونینگ در باکتری‌های گرم مثبت

۱۳. کلوتینگ در *Saccharomyces cerevisiae*
 ۱۴. کاربردهای مهندسی ژنتیک در پزشکی
 ۱۵. کاربردهای مهندسی ژنتیک در کشاورزی
 ۱۶. مهندسی ژنتیک در جانوران (Knock-outs and Knock-ins)

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)
%۱۰	آزمون های %۹۰ نوشتاری عملکردی	-	-

فهرست منابع

- Gene Cloning and DNA Analysis: An Introduction. Sixth Edition (2010) T.A. Brown, Wiley-Blackwell, UK.
- Principles of Gene Manipulation and Genomics, Third Edition (2006) S.B. Primrose, S.B. and R.M. Twyman, Blackwell Publishing Company, Oxford, UK.

منابع تكميلی

- Molecular Genetics of Bacteria (2007) Larry Snyder and Wendy Champnes 3rd edition. ASM press.

دروس پیشناهی: ندارد	☐ نظری ☐ عملی	☐ جبرانی ☐ پایه	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: زیست فناوری میکروبی پیشرفته
	☒ نظری ☐ عملی	☒ تخصصی			عنوان درس به انگلیسی: Advanced Microbial Biotechnology
	آموزش تكمیلی عملی: دارد ☒ ندارد				
	☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒				

اهداف کلی درس :

شناخت توانمندیهای گروههای مختلف میکروبی شامل باکتریها، کپک‌ها، مخمرها و آرگی‌ها در حوزه زیست فناوری

اهداف رفتاری درس:

دانشجویان قادر خواهند بود با به روز کردن دانش خود در حوزه زیست فناوری میکروبی از آن در تعیین مسیر پژوهشی خود بپرسند.

سرفصل و رئوس مطالب:

۱. روش‌های تنوع بخشی و کشف محصولات نوین زیست فناوری میکروبی:

○ غربالگری میکروارگانیسم‌های محیطی

○ متازنومیکس

○ زیست فناوری in-silico

۲. روش‌های افزایش توان تولید در فرآورده‌های زیست فناوری میکروبی

○ جهش زایی، همچو شی پروتوبلاست و کاربردهای امروزی آنها در صنعت

○ مهندسی زنستیک

○ مهندسی متابولیسمی

○ زیست شناسی مصنوعی

۳. وضعیت کنونی و آینده کاربرد میکروارگانیسم‌ها در زیست فناوری سفید (صنعتی)

۴. وضعیت کنونی و آینده کاربرد میکروارگانیسم‌ها در زیست فناوری قرمز (پزشکی)

۵. وضعیت کنونی و آینده کاربرد میکروارگانیسم‌ها در زیست فناوری سبز (کشاورزی)

۶. وضعیت کنونی و آینده کاربرد میکروارگانیسم‌ها در زیست فناوری خاکستری (محیط زیست)

۷. وضعیت کنونی و آینده کاربرد میکروارگانیسم ها در زیست فناوری طلایبی (بیوانفورماتیک و ریز زیست فناوری)
۸. وضعیت کنونی و آینده کاربرد میکروارگانیسم ها در زیست فناوری زرد (غذایی)
۹. وضعیت کنونی و آینده کاربرد میکروارگانیسم ها در زیست فناوری قهقهه ای (بیابان ها)
۱۰. وضعیت کنونی و آینده کاربرد میکروارگانیسم ها در زیست فناوری آبی (دریاها)
۱۱. وضعیت کنونی و آینده کاربرد میکروارگانیسم ها در زیست فناوری سیاه (بیوتوروریسم)
۱۲. پیشرفت ها در صنعت تخمیر

روش ارزیابی:

پژوهه (تصویرت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (تصویرت درصد مشخص گردد)	میان ترم (تصویرت درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (تصویرت درصد مشخص گردد)
	آزمون های نوشتاری ۱۰۰٪		

منابع:

1. Alexander N. Glazer and Hiroshi Nikaido (2007), Microbial Biotechnology: Fundamentals of Applied Microbiology. Cambridge University Press
2. Yuan Kun Lee (2013) Microbial Biotechnology. World scientific.

مقالات روز در مجلات مرتبط به تشخیص استاد درس

دروس پیش‌نیاز	نظری	جبرانی	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی:
	عملی	پایه		روابط انگل و میزبان
-	نظری	تخصصی ■	تعداد ساعت: ۳۲ واحد	عنوان درس به انگلیسی: Host and Parasite Relations
	عملی			
■ سینیار	نظری ■	دارد آزمایشگاه	آموزش تکمیلی عملی:	اهداف کلی درس :
	عملی	کارگاه سفر علمی	■	

اهداف کلی درس :

دانشجویان با روند تکاملی ظهور میکروارگانیسم های درون سلولی آشنا خواهند شد.

اهداف رفتاری:

دانشجویان قادر خواهند بود با به روز کردن دانش خود در کنترل و درمان عفوت های درون سلولی از آن در تعیین مسیر پژوهشی خود بهره بگیرند.

سرفصل و رئوس مطالب:

۱- به وجود آمدن موجودات درون سلولی و اختیار کردن زیستگاه های خاص

۲- پارازیت ها و همزیست های درون سلولی

۳- وضعیت ژنتیکی میزبان و موجود درون همزیست- انتقال ژن

۴- فاگوستیوز-شناسایی ذرات و بلعیدن- تشکیل فاگوزوم

۵- مدل های مختلف برای مطالعه تشکیل فاگوزوم

۶- تأثیر پاتوژن بر روی تشکیل فاگوزوم

۷- درمان عفوت های درون سلولی با آنتی بیوتیک

۸- پاسخ ایمنی به پاتوژن های درون سلولی

۹- باکتری های پاتوژن که درون واکوئل زندگی می کنند- سالمونلا، بروسلا، کلامیدیا، لژیونلا، مایکوباکتریوم توبرکولوزیس

۱۰- باکتری های پاتوژن که درون سیتوزول زندگی می کنند- بورخولدریا، فرانسیسلا، لیستریا، شیگلا، ریکتسیا

۱۱- باکتری های درون همزیست گیاهی

۱۲- سیانوباکترها و جلبک های درون همزیست

۱۳- درون همزیستهای حشرات

۱۴- انگل ها و قارچ های درون همزیست- لشماییا، قارچ ها، توکسوپلاسمما

روش ارزیابی:

پژوهه (تصویرت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (تصویرت درصد مشخص گردد)	میان ترم (تصویرت درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (تصویرت درصد مشخص گردد)
	آزمون های نوشتاری ۱۰۰		

منابع:

1. Intracellular niche of microbes, Edited by Ulrich E.Schaible and Albert Hass, 2009

دروس پیشتياز: ندارد	☐ نظری	☐ جبرانی	نوع واحد: ۳۲ تعداد ساعت: ۲	عنوان درس به فارسي: ميكروبويولوژي سامانه ها	
	☐ عملی				
	☐ نظری	☐ پایه			
	☐ عملی				
	☒ نظری	☒ تخصصی			
	☐ عملی				
آموزش تكميلی عملی: دارد ☒ ندارد ☒				عنوان درس به انگلیسي: Systems Microbiology	
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒					

اهداف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم، اصول و کاربردهای میکروبیولوژی سامانه ها

اهداف رفتاری درس:

دانشجو پس از گذرانیدن این واحد علاوه بر آشنایی با مفاهیم میکروبیولوژی سامانه ها، با توجه به دیگر واحدهای آموخته شده از آن در پژوهش های خود بهره بگیرد.

سرفصل یا رئوس مطالب:

۱- مقدمه:

روش های سنتی مطالعه ميكرووارگانیسم ها

چالش ها و کمبودهای میکروبیولوژی با نگاه سنتی، افزایش تعریف زیست شناسی سامانه ای اهمیت

زیست شناسی سامانه ای در مطالعات زیست شناسی

اهمیت زیست شناسی سامانه ای در مطالعات میکروبیولوژی

۲- پیدايش زیست شناسی سامانه ای:

تکنیکهای اومیکس در مقیاس بالا و نقش آنها در توسعه زیست شناسی سامانه ای

ظهور و توسعه ابزارهای رایانه ای و نقش آنها در پیش روی زیست شناسی سامانه ای

۳- زیست شناسی سامانه ای و میکروبیولوژی:

شبکه های زیستی ميكرووارگانیسمها شامل شبکه های متابولیسمی، تنظیمی، برهم کنش پروتئینی و

ترارسانی علامت (مدلسازی ریاضیاتی، بازسازی آنها و نحوه مطالعه شبکه شامل روش های مبتنی بر

نظریه گراف، جبر خطی و ..)

ویژگی های شبکه های زیستی در مقیاس سیستمی و استخراج مفاهیم جدید حاصل از مطالعه با

نگاه سیستمی

نقش مطالعه شبکه های مذکور در فهم حیات میکروبیولوژیکی در زمینه های شیمیوتاکسی، عفونت

زایی، برهم کنش میکروب سمیزان، برهم کنش میکروب دارو

پیشگویی در میکروبیولوژی (Predictive microbiology) نقش مطالعه شبکه های مذکور در فهم تکامل میکروارگانیسم ها.
 ۴- زیست شناسی سامانه ای در زیست فناوری میکروبی
 مهندسی متابولیک (یادآوری شبکه متابولیسمی، آنالیزهای رایانه ای شبکه متابولیسمی مانند FBA
 MOMA و ...، مثالهایی از عملکردی شدن مهندسی متابولیسمی در بهبود تولیدات میکروبی طراحی سویه
 مقدمه بر زیست شناسی سنتزی.

روش ارزیابی:

پیروزه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های توشتاری *	-	*
	عملکردی *		

فهرست منابع:

- 1.Palsson, Bernhard. Systems biology. Cambridge university press, 2015.
- 2.Dubitzky, Werner, et al. Encyclopedia of systems biology. Springer Publishing Company, Incorporated, 2013.

دروس پیش‌نیاز/همنیاز: میکروبیولوژی ۲	☐ نظری	☐ جبرانی	نوع واحد: تعداد واحد: ۳۲ تعداد ساعت: ۲	عنوان درس به فارسی: دیدگاههای صنعتی در تخمیر عنوان درس به انگلیسی: Industrial Insights in Fermentation		
	☐ عملی					
	☐ نظری	☐ پایه				
	☐ عملی					
	☒ نظری ☐ عملی	☒ تخصصی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد ■ سفر علمی ■ کارگاه ■ آزمایشگاه ■ سمینار ■						

اهداف کلی درس:

هدف از این درس ایجاد آمادگی در دانشجویان دکتری میکروبیولوژی برای به کارگیری دانش میکروبیولوژی در واحدهای صنایع تخمیری و زیست فناوری میکروبی است.

اهداف رفتاری:

دانشجو پس از گذرانیدن این واحد درسی می تواند ، در حل مسائل واحدهای صنایع تخمیری و زیست فناوری میکروبی مشاوره علمی دهد، به عنوان میکروبیولوژیست بر اجرای صحیح فرایندهای تخمیری نظارت نماید و در طراحی این گروه از واحدهای صنعتی نقش آفرینی کند.

سرفصل یا رئوس مطالب :

۱-مفاهیم مقیاس در تولید فراورده های تخمیری، (از آزمایشگاه تا صنعت)

۲-واحدهای پایلوت آزمایشگاهی

۳-پایلوت صنعتی در تولید فراوردهای تخمیری: (اهداف و برنامه های واحد، نقش های تعریف شده پایلوت در واحد صنعتی پیش از تأسیس و پس از تأسیس واحد، بخش های پایلوت تخمیر و مدیریت بر آن)

۴-دیدگاههای میکروبیولوژیکی در طراحی و ساخت سازه های ساختمانی و فرماناتورها و بربایی فرماناتورها

۵-مفاهیم ستون سازی (استریلیزاسیون) و جنبه های نظری و تجربی آن،

۶-توسعه روش های آزمایشگاهی استریلیزاسیون به روش های صنعتی،

کاربردی ترین روش های استریلیزاسیون در صنعت : استریلیزاسیون حرارتی، استریلیزاسیون غشایی، استریلیزاسیون پرتوی

۷-اخصاصات مجموعه آزمایشگاههای میکروبیولوژی در واحد صنعتی: آزمایشگاه تولید بذر، آزمایشگاه های کنترل کیفیت میکروبی فرایند، فراورده و ... عملکرد آزمایشگاههای میکروبیولوژی در صنایع تخمیری

۸-آموزش منابع انسانی در واحدهای صنعتی برای دستوری میکروارگانیسم ها و فرایند تخمیر

۹-آب در واحدهای صنایع تخمیری (منابع، مصارف، آلودگی آب، فاضلاب و مدیریت آن، جنبه های زیست محیطی)

۱۰-هوای واحدهای صنایع تخمیری (تأمین هوای مناسب برای تخمیر، مدیریت هوای سالم و هوای آلوده، جنبه های زیست محیطی و سایر گازها)

- ۱۱- مواد اولیه قابل تخمیر و میکروبیولوژی آن
- ۱۲- سازه ها و تجهیزات صنعتی و اثرات آن ها بر عملکرد میکرووارگانیسم های تخمیری (با تأکید بر فرماناتورها، و سایر تجهیزات)
- ۱۳- ملاحظات فنی و انتخاب تأمین کنندگان مواد و تجهیزات
- ۱۴- استانداردهای ساخت تجهیزات سترون سازی و تخمیر
- ۱۵- روش های کنترل و مدیریت آلودگی میکروبی در واحد های صنعتی
- ۱۶- جنبه های متقابل فرایندهای میکروبی و عملکرد اقتصادی و بهره وری در واحد های صنایع تخمیری

روش ارزیابی:

پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر
%۲۰	%۸۰	آزمون های توشتاری	

بازدید از حداقل دو واحد متفاوت صنایع تخمیری و زیست فناوری میکروبی توصیه اکید می شود.
دانشجویان موظف اند به عنوان سمینار درسی مسائل میکروبیولوژیک در ایجاد یک واحد صنایع تخمیری معین را به عنوان موضوع انتخاب کرده و مورد مطالعه قرار دهند.

منابع:

- ۱- فریدون ملک زاده، محمد رضا صعودی، زیست فناوری میکروبی جلد ۱، انتشارات دانشگاه تهران، آخرین چاپ
2. Arnold L. Demain, Ronald M. Atlas, 1988, Manual of Industrial Microbiology, First Edition (ASM Press)
3. Arnold L. Demain, Julian E. Davies, Ronald M. Atlas, 2000, Manual of Industrial Microbiology and Biotechnology, Second Edition (ASM Press)
4. E. M. T. El-Mansi, C. F. A. Bryce, Arnold L. Demain, A.R. Allman, 2006, Fermentation Microbiology and Biotechnology (CRC Press)

دروس پیشناز	نظری	جبرانی	نوع واحد: تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: تکامل میکرووارگانیسم ها		
	عملی					
	نظری	پایه				
	عملی					
	■ نظری ■ عملی	تخصصی				
				تعداد ساعت: ۳۲		
سمینار	آزمایشگاه	کارگاه	دارد	اموزش تكميلي عملی:	عنوان درس به انگلیسي: Evolution of Microorganisms	
				سفر علمي		

اهداف کلی درس :

دانشجویان با روند تکاملی ظهور میکرووارگانیسم ها آشنا خواهند شد.

اهداف رفتاری:

دانشجوها با اهمیت پروکاریوت ها در تکامل یوکاریوت ها ، ایجاد بیماری ها و درمان آشنا خواهند شد.

سرفصل و رئوس مطالب:

۱-پروکاریوت ها: پیدایش و تقسیم بندی

۱. تنوع میکرو ارگانیسم ها- ابزار کشت میکروبی

۲. کاهش زنی و فشرده شدن زنوم میکرووارگانیسم ها- موزاییک بودن زنوم و نسل های میکروبی

۳. تکامل ریبورزومی- نقش *16S rRNA* در مطالعه تکامل میکرووارگانیسم ها

۴. نقش انتقال زنی در تکامل میکرووارگانیسم ها

۵. تکامل آرکی ها

۶. تکامل ویروس ها و فارما

۷. تکامل باکتری ها

۸. فلازل و تکامل

۹. منشاء پروتیستی قارچ ها

۱۰. میکروسپوریدیا و ارتباط تکاملی آنها با قارچ ها

۱۱. گستره درخت فیلوژنی قارچ ها بر اساس آنالیز DNA محیط

۱۳. تکامل فرمون ها و پذیرنده های آن ها در کپک های اسکومایکوتا
 ۱۲. تکامل ریخت زایی در Dictyostelids

روش ارزیابی:

پروره (تصویر درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (تصویر درصد مشخص گردد)	میان ترم (تصویر درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (تصویر درصد مشخص گردد)
آزمون های توشتاری٪ ۱۰۰			

منابع:

1. Evolution of Microbial pathogens, Edited by H. Steven Seifert and Victor J. Dirlita, 2006
2. Lynn Margulis, Dorion Sagan, Lewis Thomas; (1997); Microcosmos: Four Billion Years of Microbial Evolution
3. Roberto Kolter; Stanley Maloy; (2012); Microbes and Evolution: The World That Darwin Never Saw. ASM;
4. Pöggeler, Stefanie, Wöstemeyer, Johannes; (2011); The Mycota: Evolution of Fungi and Fungal-Like Organisms. Springer

۵. مقالات پژوهشی در مجلات معتبر

دروس پیشناهی: ندارد	☐ نظری	☐ جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: ریزیست فناوری		
	☐ عملی						
	☐ نظری	☐ پایه			عنوان درس به انگلیسی:		
	☐ عملی				Nanobiotechnology		
	☒ نظری	☒ تخصصی					
	☐ عملی						
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐							
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒							

اهداف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم، اصول و کاربردهای ریزیست فناوری

اهداف رفتاری درس:

دانشجو پس از گذرانیدن این واحد می تواند علاوه بر آشنایی با مفاهیم ریزیست فناوری، رابطه آن با زیست فناوری میکروبی را درک کرده و توضیح دهد.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱- مواد ریزساختار، دورنما و کاربرد آنها، روش های ساخت و تخلیص ریزساختارها
- ۲- اصول و نقش شیمی سطح در ریزیست فناوری
- ۳- کاربرد روش های شناسایی سطح و تصویر برداری در ریزیست فناوری
- ۴- طراحی، ساخت و کاربرد داربست های مولکولی
- ۵- ریز مواد میکروبی
- ۶- ریزابزارهای میکروبی (ریزموتورها، ریزسیم ها و ریزسیستم های خودمونتاژ شونده)
- ۷- راهبردهای دارورسانی کنترل شده
- ۸- پایش، آشکارسازی و تشخیص های زیستی به روش ریز فناوری
- ۹- خواص نانومواد، دلایل تغییر در خواص، نانوساختارهای معدنی و آلی و کاربرد آن ها در صنعت و پزشکی
- ۱۰- روش های ساخت نانومواد میکروبی، ساخت نانوذرات کانی کریستالی و آمورف
- ۱۱- طراحی، ساخت و کاربرد داربست های مولکولی،
- ۱۲- اصول و نقش فیزیک و شیمی سطح در نانوزیست فناوری
- ۱۳- روش های آنالیز نانومواد به طریق میکروسکوپی و غیر میکروسکوپی
- ۱۴- ساخت نانومگنت های میکروبی

۱۵- کاربردهای نانوتکنولوژی در میکروبیولوژی غذایی، آنتی بیوتیک ها و داروها رسانی ضد میکروبی

۱۶- نانومواد میکرب- ساخت: داربست های ماکرومولکولی میکروبی و زیست پلیمرهای میکروبی، نانوکریستال های میکروبی، نانوذرات میکروبی

۱۷- نانوماشین ها و نانوابزار میکروبی (نانوموتورها، نانوسیم ها، سامانه های میکروبی خود مونتاز شونده)

۱۸- نانوتکنولوژی ویروسی

۱۹- نانوتکنولوژی قارچی

۲۰- نانوتکنولوژی سطح در میکرووارگانیسم ها، بیان سطحی نانوساختارها در میکرووارگانیسم ها، موتیف های مولکولی

۲۱- کارخانه های میکروبی سازنده نانوذرات

روش ارزیابی:

پروردۀ	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	-	*
	عملکردی *		

منابع:

- 1.Cioffi, Nicola, Rai, Mahendra; (2012); Nano-Antimicrobials: Progress and Prospects
- 2.Ying Jian Chen; (2014); Microbiology and Nanotechnology: Focus on the Negative Impacts of Nanomaterials on Human Health and Environment.
- 3.Kumar, C.S.S.R., Biofunctionalization of nanomaterials. 2005, Wiley-VCH.
- 4.Niemeyer, C.M. and Mirkin C.A., Nanobiotechnology: Concepts, Applications and Perspectives. 2006, John Wiley & Sons.
- 5.Hodge, G.A., D. Bowman, and K. Ludlow, New Global Frontiers in Regulation: The Age of Nanotechnology. 2007, Edward Elgar.
- 6.Kumar, C.S.S.R., Nanomaterials for Medical Diagnosis and Therapy. 2007, Wiley-VCH.

دروس پیش‌نیاز: ندارد	☐ نظری	☐ جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: زیست پالایی		
	☐ عملی				عنوان درس به انگلیسی: Bioremediation		
	☐ نظری	☐ پایه					
	☐ عملی						
	☒ نظری	☒ تخصصی					
	☐ عملی						
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒							
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐							

اهداف کلی درس:

آشنایی با انواع آلاینده های آلی و کانی و روش های میکروبی برای تجزیه یا حذف آن ها

اهداف رفتاری درس:

دانشجو پس از گذرانیدن این واحد می تواند میکروارگانیسم های مفید و روش های مناسب برای زیست پالایی و پاکسازی محیط های آلوده را متناسب با نوع آلودگی ها و ملاحظه جنبه های اقتصادی معرفی نماید.

سرفصل یا رئوس مطالب:

- ۱-روش های تجزیه ای برای سنجش میزان آلاینده های آلی
- ۲-روش های تجزیه ای برای سنجش میزان آلاینده های کانی
- ۳-کاربرد قارچ های چوب-رست در رنگبری پساب های شیمیایی و نساجی
- ۴-کاربرد قارچ ها برای تجزیه مواد انرژیتیک
- ۵-کاربرد قارچ ها برای تجزیه ترکیبات اروماتیک کلردار تک حلقه ای و پلی کلروبی فنیل ها
- ۶-تجزیه آنزیمی مواد غیر طبیعی
- ۷-تجزیه ترکیبات نفتی آروماتیک و چند حلقه ای (پایرن، فلورن، آنتراسن، ...)
- ۸-سازوکار متابولیسمی در تجزیه ترکیبات اروماتیک توسط باکتری ها
- ۹-توانایی های ژنومی باکتری ها برای تجزیه ترکیبات اروماتیک
- ۱۰-روش های بهسازی خاک های آلوده
- ۱۱-زیست پالایی فلزات سنگین و کاتیون های سمی فلزات در آب
- ۱۲-زیست پالایی فلزات سنگین و کاتیون های سمی فلزات در خاک
- ۱۳-زیست پالایی اکسی آنیون فلزی، شبه فلزی و غیرفلزی سمی

۱۴- جذب زیستی: روش ها، تجهیزات، ابزار زیستی، فرآوری جاذب های زیستی، بررسی و انتخاب جاذب های اقتصادی،

۱۵- سازوکار جذب زیستی، منحنی های ایزوترم، سینتیک جذب

۱۶- فرارسازی زیستی آلینده ها: میکروارگانیسم ها، ساز و کار و روش ها

۱۷- ذخیره سازی زیستی آلینده ها: میکروارگانیسم ها، ساز و کار و روش ها

۱۸- زیست پالایی پساب های چرم سازی

۱۹- بوم شناسی زیست پالایی

۲۰- کاربرد مهندسی رُنْتِیک در زیست پالایی میکروبی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	-	*
	عملکردی		

ارزیابی درس به روش های ارزشیابی مستمر (۱۰٪)، آزمون های نوشتاری (۷۰ نمره) و پروژه (۲۰٪) انجام می شود.

منابع:

- 1.Gadd, G. M.; 2001; Fungi in Bioremediation; Cambridge University
- 2.Singh, H.; 2006 Fungal Bioremediation; John Wiely
- 3.Singh V. P. ; Stapleton R. D. ; 2002; Bioremediation Technology for Health and Environmental Protection; Elsevier
- 4.Ajay Singh • Ramesh C. Kuhad Owen P. Ward; 2009; Soil Biology: Advances in Applied Bioremediation, Springer
- 5.Ajit Varma; 2012; Soil Biology Series; Springer
- 6.Stephen P. Cummings; 2010; Bioremediation; Methods in Molecular Biology; Volume 599 : Methods and Protocols
- 7.Biotechnology for the Environment: Wastewater Treatment and Modeling, Waste Gas Handling (Focus on Biotechnology) by Spiros Agathos and W. Reineke, 2010)

دروس پیشناز: ندارد	☐ نظری ☐ عملی	☐ جبرانی ☐ پایه	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: مبانی اقتصاد دانش بنیان
	☒ نظری ☐ عملی	☒ تخصصی			عنوان درس به انگلیسی: Principle of Knowledge-based Economy
	آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد ☐				سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ■

اهداف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم مبانی اقتصاد دانش بنیان و ضرورت بهره‌گیری از این مبانی در پژوهش‌های میکروبیولوژی

اهداف رفتاری درس:

دانشجو پس از گذرانیدن این واحد می‌تواند مفاهیم مبانی اقتصاد دانش بنیان را توصیف کرده و از آنها در در پژوهش‌های خود بهره‌بگیرد.

سرفصل یا رئوس مطالب:

روند و پیامدهای اقتصاد انش بنیان

۱- مقدمه و تعاریف

۲- روابط دانش و اقتصاد

۳- مدیریت دانش

۴- تدوین دانش (فنی)

۵- دانش و یادگیری

۶- دانش شبکه سازی شده

۷- دانش و اشتغال

نقش آفرینی علم در سیستم‌های دانش بنیان

- ۸- تولید دانش
- ۹- انتقال دانش
- ۱۰- نشر دانش

شاخص های اقتصاد دانش بنیان

- ۱۱- سنجش و قیمت گذاری دانش
  - ۱۲- سنجش و قیمت گذاری داده ها برای تولید دانش
  - ۱۳- سنجش و قیمت گذاری انباسته دانش
  - ۱۴- سنجش و قیمت گذاری برون داد دانش
  - ۱۵- ارزش گذاری شبکه های دانش
  - ۱۶- سنجش دانش و یادگیری
- اقتصاد دانش بنیان و ملاحظات بومی
- ۱۷- فرهنگ کسب و کار دانش بنیان
  - ۱۸- قوانین و مقررات
  - ۱۹- سیاست‌گذاری های دولتی

روش ارزیابی:

پیروزه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	-	*
	عملکردی *		

فهرست منابع:

1. OECD Reports on Knowledge-Based Economy
2. Singh, M.K. Industrial Economics and Principles of Management, New Age International, 2009.
3. Pete Harpum Portfolio, Program, and Project Management in the Pharmaceutical and Biotechnology Industries, John Wiley & Sons, 2010.

پیش نیاز: دروس ندارد	نظری ☐	جبرانی ☐	نوع واحد: ۲	تعداد واحد: ۲۲	عنوان درس به فارسی: پروبیوتیک ها و کاربردهای آنها	
	عملی ☐					
	نظری ☐	پایه ☐	تعداد ساعت: ۲	تعداد ساعت: ۲۲		
	عملی ☐					
	■ نظری ☒	■ تخصصی ☒			عنوان درس به انگلیسی:	
	■ عملی ☐				Probiotics and Their Applications	
آموزش تكمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒						
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒						

اهداف کلی درس: آشنایی دانشجویان با پروبیوتیک ها و کاربرد آنها
 اهداف رفتاری: دانشجویان با توجه به واحدهای دیگر مطالعه شده قادر به انتخاب، ایجاد و بهره برداری از پروبیوتیک ها خواهند بود.

سر فصل دروس:

تعريف و طبقه بندی پروبیوتیک

- ۱) ارزیابی انواع میکرووارگانیسم ها جهت به کارگیری به عنوان پروبیوتیک
- ۲) سازوکار اثر پروبیوتیک ها بر پاتوژن ها
- ۳) متابولیت های اولیه و ثانویه تولید شده توسط پروبیوتیک ها
  - آنزیم ها و اسیدهای آمیته و سایر مواد
  - بیاکتریوسینها (انواع، سازوکار اثر آنها)
  - بیوسورفکتات ها (انواع، سازوکار اثر آنها)
  - نانوساختار پروبیوتیک ها (S-Layar)
- ۴) متابولیسم مواد کربن دار و ازته توسط پروبیوتیک ها

۵) پری بیوتیک ها و سازوکار اثر آنها

۶) سین بیوتیک ها و کاربرد آنها

۷) کاربرد پروبیوتیک ها

الف:

- در پزشکی

- در داروسازی

- در سایر صنایع

(لبنیات، گوشت، سبزیجات)

ب:

- کاربرد پروبیوتیک ها در حیوانات
- در سیلوکردن غذای دام (علوفه)
- در طیور
- در آبزیان
- در زنبور عسل

۸) تثبیت پروبیوتیک ها و علل تثبیت

- انواع تثبیت
- روش‌های تثبیت

-روش ارزیابی:

پژوهش (تصویرت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (تصویرت درصد مشخص گردد)	میان ترم (تصویرت درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (تصویرت درصد مشخص گردد)
%۲۰	%۸۰	آزمون های نوشتاری	

منابع:

- 1.Koen Venema and Ana Paula do Carmo (2015) Probiotics and Prebiotics: Current Research and Future Trends, Caister Academic Press.
- 2.James Versalovic, Michael Wilson; (2008) Therapeutic Microbiology: Probiotics and Related Strategies; ASM Press

دروس پیش‌نیاز / همنیاز:	☐ نظری	☐ جبرانی	نوع واحد: تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی:
	☐ عملی	☐ پایه		میکروبیولوژی آثار هنری-تاریخی
	☐ نظری	☐ تخصصی		عنوان درس به انگلیسی:
	☐ عملی	☒		Microbiology of Art-Historical Works

■ نظری   ■ تخصصی

■ عملی   ■ کارگاه   ■ آزمایشگاه   ■ سمینار

■ آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد

اهداف کلی درس:

هدف از این درس آشنایی دانشجویان با مفاهیم فرسودگی های زیستی و مصادیق آن، عوامل زیستی و نحوه ایجاد آسیب های مذکور به بسترهای مختلف هنری-تاریخی است.

اهداف رفتاری:

دانشجو پس از گذرانیدن این واحد درسی می تواند فرسودگی های زیستی را در بسترهای تاریخی-هنری تشخیص و با آنها مقابله نماید.

سرفصل یا رئوس مطالب :

۱- تعریف فرسودگی زیستی و تاریخچه

۲- فرسودگی های زیستی فیزیکی یا مکانیکی

۳- فرسودگی های زیستی بیوشیمیایی

۴- فرسودگی های زیستی موثر در زیبایی آثار

۵- انواع ارگانیسم های موثر در فرسودگی زیستی

۶- زیست فیلم ها

۷- سازوکار های موثر ارگانیسم ها در فرسودگی های زیستی

۸- فرسودگی زیستی محصولات هنری-تاریخی با منشای مواد طبیعی

(چوب، چرم، پشم، سنگ,...)

۹- فرسودگی زیستی محصولات هنری-تاریخی با منشای ترکیبات مصنوعی (پلاستیک، لاستیک، پلی اتیلن ها،

پلی استرها...)

۱۰- بسترهاي هنري-تاريختي شيشه اي، فلزي، ...

۱۱- تكنيك هاي کلاسيك مورد استفاده در شناسايي عوامل فرسودگي زیستی

۱۲- تكنيك هاي مولکولي مورد استفاده در مطالعات فرسودگي زیستی

۱۳- تكنيك هاي کلاسيك مورد استفاده در سنجش فرسودگي هاي زیستی

۱۴- روش هاي فيزيكي مورد استفاده در کنترل فرسودگي زیستی

۱۵- روش هاي شيميايی مورد استفاده در کنترل فرسودگي زیستی

۱۶- روش هاي زیستی مورد استفاده در کنترل فرسودگي هاي زیستی

روش ارزیابی:

پروژه و ارائه سمینار (تصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (تصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (تصورت درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (تصورت درصد مشخص گردد)
٪۴۰	آزمون های نوشتاري ٪۶۰		

منابع:

1. Introduction to Biodeterioration (last edition), Dennis Allsopp, Kenneth J. Seal, Christine C. Gaylarde, Cambridge University Press
2. Handbook of Material Biodegradation, Biodeterioration, & Biostabilization, 2010, Falkiewicz-Dulik, M; Janda, K; Wypych, G,
3. Biodeterioration of Stone, Thomas D. Perry IV, Christopher J. McNamara, and Ralph Mitchell, Division of Engineering and Applied Sciences, Cambridge, Massachusetts, 2015, National Academy of Sciences
4. An Overview of Current Scientific Research on Stone Sculpture, Richard Newman, Museum of Fine Arts, Boston, Massachusetts

دروس پیشنهادی: ندارد	نظری ☐	جبرانی ☐	نوع واحد تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی:	
	عملی ☐			مباحث جدید در میکروبیولوژی	
	نظری ☐	پایه ☐		عنوان درس به انگلیسی:	
	عملی ☐			New Topics in Microbiology	
	■ نظری ☒ □ عملی ☐	■ تخصصی ☒			
آموزش تكميلی عملی: دارد ■ ندارد ☐				اهداف کلی درس:	
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ■				هدف اين درس تكميل دانش بنويادي، به روز كردن اطلاعات دانشجو و آشنایي وي با پیشرفت ها و دستاوردهای نوين و توجه به اثرگذارترین مباحث در میکروبیولوژی است.	

اهداف رفتاري درس:

دانشجو يس از گذرانيدن اين واحد می تواند با بهره گيری از دانش روز میکروبیولوژی از آنها برای استفاده در پروژه های پژوهشي استفاده نماید.

سرفصل يا رئوس مطالب:

همه ساله پدیده های نويشي در میکروبیولوژی شناخته می شود، ولی جستجوی تازه ها در حوزه هایي مانند سيستماتيك ميكروبی، مبارزه با عوامل عفونی، رشد و تمايز ميكروارگانيسم ها، شيوه های بيوسترز مواد و مسیر های كسب انرژي به عنوان زيرساخت های بنويادي میکروبیولوژی همواره باید پايش شود. اين واحد درسي فرصت لازم را فراهم آورده است تا آخرين پیشرفت ها با بهره گيری از مقالات مروري و پژوهشي و نيز آخرین چاپ كتاب ها ارائه شود. بدويهي است توجه به پیشرفت در حوزه های ديگر میکروبیولوژي نيز توصيه می شود.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاري *	-	*

فهرست منابع:

مقالات پژوهشي و مروري در مجلات معتبر بين المللی يا كتاب های تازه به انتخاب استاد درس

دروس پیشناهی: ندارد	☐ نظری	☐ جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: سمینار
	☐ عملی	☐ پایه			
	☐ نظری	☐ تخصصی		تعداد ساعت: ۳۲	
	☐ عملی	☒ علمی			عنوان درس به انگلیسی: Seminar
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☒					
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒					

اهداف اصلی درس:

هدف این درس مطالعه و تحقیق در باره موضوعات مربوط به میکروبیولوژی است که با استفاده از آخرین مجلات و مراجع علمی انجام می شود.

اهداف رفتاری:

دانشجو پس از گذرانیدن این واحد می تواند دانش روز در مورد هر موضوع میکروبیولوژی را کسب کرده و پس از تدوین مکتب، آن را به صورت شفاهی ارائه کند.

سرفصل یا رئوس مطالب

موضوع سمینار توسط دانشجو با هدایت یکی از اعضای هیات علمی گروه تعیین و سربرستی می شود.

روش ارزیابی:

پروره	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
*	آزمون های نوشتاری *	-	-
	عملکردی -		

منابع:

۱-مجلات علمی معتبر و کتابهای تخصصی رشته میکروبیولوژی

